

De Fûke

Doarpskrante fan Wierum

JAARVERSLAG 2020

Februari 2021

37ste jaargang - Nummer 1

INSTALLATIE - **BRANDER** BEDRIJF

Hoofdstraat 14 - Veerwouden - Tel: 0511 -472161

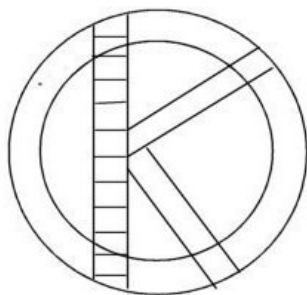
Voorstraat 1 - Holwerd - Tel: 0519 -561291

Oudbuurt 19 - Ternaard - Tel: 0519 - 571489

- * Electrisch
- * Gas
- * Water
- * Dakbedekking
- * Zinkwerk * CV
- * Radio en TV
- * Luxe - en huishoudelijke artikelen

Voor al uw bouw en bouwactiviteiten

Bouwbedrijf van der Kooi VOF
Nesserweg 26
9145 CH Ternaard
tel/fax 0519 - 571868

Wij bieden u vakmanschap en service
Voor een betaalbare prijs
Tevens verkopen wij alle bouwmaterialen
Beleefd aanbevolen

Redactie:

Typewerk en opmaak Yvonne Mulder
Studio Mauronne

Eindredactie Dorpsbelang

www.dorpwierum.nl

Toekomstvisie

Beste Dorpsgenoten,

Wanneer je tegenwoordig een plan hebt waarvoor financiering nodig is, dan is het toevoegen van een toekomstvisie bij je idee vaak een vereiste. Jaren geleden is er door Dorpsbelang ook eens zo'n visie opgesteld. Er werd veel tijd en energie in gestoken om plannen en ideeën te formuleren met als doel: "Hoe willen we dat ons dorp er over twintig jaar uit ziet". Na verloop van jaren bleek dat we door de tijd waren ingehaald en dat de wereld er heel anders uit zag dan dat we hadden kunnen vermoeden.

Zonder er deze keer veel tijd en energie in te steken willen we ons er nu toch eens aan wagen om een blik in de toekomst te werpen. In het jaar 2021 beschikt Wierum nog over een vereniging voor Dorpsbelang. Een vereniging is een rechtspersoon en staat ingeschreven bij de kamer van koophandel. Dit betekent dat de vereniging net als een natuurlijk persoon bepaalde handelingen kan verrichten zoals b.v. het aangaan van financiële verplichtingen en het afsluiten van verzekeringen. Omdat de vereniging een rechtspersoon is met leden, kan zij ook naar buiten treden namens de leden en kan zij optreden als gesprekspartner van o.a. de gemeente, provincie en waterschappen. Dit laatste is één van de hoofddoelen van de vereniging en dit is als zodanig beschreven in de statuten.

In de loop der jaren is gebleken dat je soms wel een beetje creatief met de statuten om moet springen, wie kan zich bijvoorbeeld nog herinneren dat een bestuurslid werd gekozen? Meestal is het bestuur blij dat zij, na het aanspreken van menig dorpling, iemand bereid vindt om tot het bestuur toe te treden en deze persoon wordt dan op de jaarvergadering per acclamatie benoemd. Iedere keer wanneer de datum van de jaarvergadering nadert komt het weer aan de orde, bestuursverkiezing staat er dan op de agenda. Verschillende namen passeren de revue en één van de bestuursleden trekt de stoute schoenen aan om rondvraag onder de leden te doen en tot nog toe is dit steeds gelukt. De spoeling wordt echter zo langzamerhand wel erg dun en het zijn vaak dezelfde mensen die nog wel eens over te halen zijn, en dit is helaas bij de meeste besturen niet anders.

- Schilderwerk
- Glaswerk
- Wandafwerking

Hoofdstraat 9 - 9141 TR Wierum
tel:06 1349 3041

Bouwbedrijf Postma maakt dromen waar...

**Bouwbedrijf Postma,
de partner in:**

woningbouw-onderhoud/renovatie-bedrijfshallen/kantoren
loopstallen-aardappelbewaarloodsen-winkels.

Tevens levering van alle bouwmaterialen:oa

kozijnen-ramen/deuren-trappen

**BOUWBEDRIJF
POSTMA**

betrouwbaar (ver)bouwen sinds 1902

Nieuwbouw:

Oostkern 2, 9288 XJ Kootstertille
Tel.(0512) 332173-Fax (0512) 331183

Renovatie en onderhoud:

Smidstraat 6, 9147BK Hantum
Tel. (0519) 571213-Fax (0519) 571444

Internet: www.bouwbedrijfpostma.nl, Email: info@bouwbedrijfpostma.nl

We hebben met z'n allen een keuze, houden we Wierum leefbaar of vinden we het wel best en laten we alles over ons heen komen zonder zelf nog inspraak te hebben over onze leef omgeving. Zonder Dorpsbelang is er voor de verschillende overheden geen gesprekspartner, zonder Dorpsbelang is er geen rechtspersoon die namens de meerderheid van het dorp naar buiten kan treden om voor de belangen van het dorp op te komen. Zonder Dorpsbelang is er geen vertegenwoordiging vanuit het dorp die samen met andere dorpen voor gezamenlijke belangen op kan komen. Zonder Dorpsbelang is het ieder voor zich!

Geen bloembakken op de Tillebrêge, geen kerstboom op de Breedte, geen verlichte kerktoeren. Geen ondersteuning voor niet officiële verenigingen waardoor zij bijvoorbeeld niet beschikken over een WA-verzekering. Geen inspraak met betrekking tot de gaswinning, geen Waddentour, geen gemeentelijke subsidie en geen bestuur die een beroep kan doen op wel willende vrijwilligers om te helpen bij het onderhoud van b.v. het sportveld en de dorpsbosjes.

Al met al geen optimistische kijk op de toekomst, maar gezien de ontwikkelingen, wel een realistische blik vooruit. Aan het einde van dit verenigingsjaar zijn twee bestuursleden aftredend nadat zij hun termijn hebben uitgediend en dan blijven er nog drie bestuurders over en met drie mensen kunnen we de kar niet trekken. Dorpsbelang streeft ernaar om de taken te verdelen, er is immers geen mens hetzelfde, je hebt praters en je hebt doeners en zo is er voor iedereen een geschikte taak. Natuurlijk zullen we weer mensen benaderen met de vraag of ze de uitdaging met ons aan gaan en hopelijk kunnen we weer een jaar vooruit.

De toekomstvisie is hier maar beperkt gebleven tot een jaar, maar wanneer we dat wat we hebben willen behouden en misschien nog wel wat meer, dan moeten we dit samen doen en onze verantwoordelijkheid nemen. Dorpshuis, feestcommissie, dorpsbelang en alle andere verenigingen en clubs in ons dorp hebben voortrekkers nodig, hebben u nodig! ■

PF.

Notulen van de jaarvergadering van Vereniging voor dorpsbelang op 3 maart 2020

AGENDAPUNT	BESPROKEN / ACTIE
1. Opening	<p>De voorzitter opent de vergadering en heet een ieder van harte welkom.</p> <p>Aanwezig waren: Het voltallig bestuur en 26 leden</p> <p>Een bijzonder welkom voor de dorpencoördinator Ina Witteveen en de dames: Anneke Jouta en Marjon v.d. Wei namens de gemeente</p> <p>3 leden hadden gemeld dat ze niet aanwezig konden zijn.</p>
2. Vaststellen agenda	Geen toevoeging
3. Mededelingen	<p>Het hondenpoep beleid blijft onze aandacht vragen.</p> <p>De pilot is afgelopen en wij zien nagenoeg geen BOA's meer in het dorp. Er is geen geld en te weinig personeel.</p> <p>Ook het onderhoud van het bos bij de Tille schiet niet op.</p> <p>In 2017 gaf SBB aan dat zij eind 2019 zouden komen, maar dat is ook al weer uitgesteld. We houden geregeld contact.</p> <p>Er is een nieuw fonds bij de gemeente. De komende 4 jaar mogen zij 300.000 euro per jaar verdelen over de dorpen en wijken. Initiatieven voor bijdragen zullen dan via dorpsbelang gaan. Maar dorpsbelang neemt niet de beslissing wie of wat wel of niet een bijdrage krijgt. Wat er besproken is op de bijeenkomst zal nog worden uitgewerkt. De gesprekken in de Oanhekker zijn uitgewerkt en kortgeleden rondgestuurd. In eerste instantie leek het wat te positief, maar na een paar andere meningen gehoord te hebben kijkt men er soms toch weer anders tegenaan.</p> <p>Betreffende de gaswinning: er is op 2 maart een gesprek geweest met de burgemeester en betrokkenen van db Ternaard en db Wierum. Het is goed om bij de zaak betrokken te blijven.</p> <p>Karin Wierda zal een coördinerende rol gaan uitvoeren en een ieder op de hoogte brengen als er iets te melden is.</p> <p>Aan de afronding van de Waddentour wordt nog druk gewerkt.</p>
4. Notulen Jaarvergadering 2019	<p>V: Hoe zit het nu eigenlijk met de glasvezel</p> <p>A: Daar kunnen wij geen antwoord op geven. Ook dat wordt steeds weer uitgesteld. Er is een vermoeden dat Wierum als buitengebied zal worden aangesteld en dan misschien voorrang krijgt. Maar dat is allemaal nog afwachten en niemand kan ons hierover een mededeling doen.</p> <p>V: Hoe komt het met de kwelders?</p> <p>A: Ook dat is een zaak van afwachten. Soms denk je: nu zijn we er en dan komt er weer een instantie om de hoek die het er niet mee eens is. Jan Prins zal binnenkort nog eens een gesprek aanvragen met Henk de Vries van It Fryske Gea. Wordt vervolgd dus...</p> <p>V: Is het verhaal over de windmolen bij Bote Winiahoeke compleet van de baan?</p> <p>A: Door miscommunicatie met een afgevaardigde uit Ternaard is de samenwerking vooreerst gestaakt. Maar als wij weer willen aansluiten kunnen we contact opnemen met de stichting windmolens. Het is dus niet helemaal over en uit.</p>

5. jaarverslag	Dit wordt zonder opmerking goedgekeurd
6. Fin. verslag	<p>Er is nog geld voor de speeltuin, maar dat zal nog worden gebruikt voor een hek.</p> <p>V: Wat gebeurt er met het geld dat voor Sense of Place gereserveerd staat? A: Dit is alleen maar "geparkeerd" op de rekening van dorpsbelang. Daar zijn kosten voor Sense of Place mee betaald.</p> <p>Opm. Bijdrage gemeente Dongeradeel moet nu zijn: Bijdrage gemeente Noardeast-Fryslân.</p>
Fin. verslag: feest	<p>Er is een negatief saldo, Minder dan de helft van de dorpsbewoners is lid van de feestcommissie. Misschien moet de contributie omhoog. Ook is er een idee geopperd om een bijlage bij een Fûke te doen die bezorgd wordt bij nieuwe inwoners.</p> <p>De kas is gecontroleerd door Sjouke de Jong en Annemarie v.d. Glint. Het ziet er goed uit.</p> <p>De volgende kascontrole zal worden gedaan door Annemarie en Katja.</p>
7. Bestuursverkiezing	<p>Theo is aftredend en niet herkiesbaar</p> <p>Rudolf de Vreeze heeft de functie als bestuurslid aanvaard. Met applaus is deze benoeming door de leden bevestigd.</p> <p>Pieter Fedde, die ook aftredend was, heeft aangeboden zijn functie als voorzitter nog 4 jaar te verlengen. Ook dit werd met applaus bevestigd.</p> <p>Annette heeft aangegeven te willen stoppen met het samenstellen van de Fûke. Gelukkig wil Yvonne dit van haar overnemen. Ook daar zijn we blij mee.</p>
8. Pauze	Tijd voor koffie en thee

**ELECTRO
WORLD**

TALSMA

Zuiderschans 3b, Dokkum

T: 0519 293 704

Tsjerkestrjitte 1, De Westereen

T: 0511 444 013

E: info@electroworldtalsma.nl

**Elektronica - Witgoed - Inbouwapparatuur
IT/Netwerk (wifi) - Thuiszorgwinkel - Quooker**

www.electroworldtalsma.nl

Uw specialist in vloeren!!

Akkerman Vloeren

Project-Woninginrichting/Adviezen

Tel.: 06 - 557 259 56 Mail: info@akkermanvloeren.nl

9. Presentatie NAM	<p>Ondertussen zijn de gastsprekers binnen gekomen. Erwin Bruinewoud van de NAM Sape Jan Terpstra van de NAM En Joris Steenbrink die de geologie doet voor de NAM</p> <p>Vooraf waren er 2 vragen: V1: hoe groot is de kans op een aardbeving in onze buurt? A : daar durft men geen antwoord (meer) op te geven. Het is wel toegezegd dat de kraan bij een beving van 3 dichtgaat en ook bij kort achterelkaar bv 2.8. Na het verlenen van een vergunning is de NAM hiervoor verantwoordelijk en hoeft dit niet in overleg met de overheid te doen.</p> <p>V2: Zijn er data bekend hoe groot de daling nu al is in Wierum? A : Ja die zijn er. Allemaal te vinden op internet bij bv websites van de NAM en Staatstoezicht op de mijnen (SODM).</p> <p>Sape Jan Terpstra heeft één en ander uitgelegd over hoe de NAM tegenwoordig te werk gaat. Vooral in het Ternaard-proces worden zaken heel anders aangepakt en worden de burgers meer gehoord en geïnformeerd. Ook gaat NAM meewerken aan energietransitie. Het is bv mogelijk oude boorlocaties weer te gaan gebruiken voor opslag en aanmaak van waterstof of andere energie. Om de 5 jaar worden de effecten van bodemdaling weer vastgelegd.</p> <p>Joris Steenbrink gaf uitleg over hoe de bodem er, met name onder Wierum, uitziet. Als de NAM gaat boren moet er eerst weer steen geboord worden.</p> <p>De Hantumerbreukzone ligt van ongeveer Assen over Hantum naar de Noordzee. Dit is een strook grond met een groot hoogteverschil.</p> <p>V: Er kwam nog een vraag over Gas uit Rusland. A: De NAM heeft hier weinig mee te maken.</p>
10 Rondvraag	<p>V: Kunnen we voor oud en nieuw iemand inhuren om voor vuurwerk te zorgen. Of zijn er andere ideeën voor? A: Wij zullen ons hierover beraden, maar daar moeten dan ook zoveel mogelijk alle inwoners aan meewerken/over meedenken.</p> <p>Opm. De Himmeldei zal door het JAC georganiseerd worden.</p>
11 Sluiting	De voorzitter sluit de vergadering en wenst iedereen wel thuis.

AUTOBEDRIJF

stellema

PEUGEOT - CITROËN - OPEL

verkoop

garage

tanken

carwash

vernieuwde
werkplaats

Kijk voor ons actuele aanbod occasions op: www.autobedrijfstellema.nl

Naast de aanschaf van een nieuwe of gebruikte auto kunt u bij ons terecht voor onderhoud en/of reparatie van uw auto. Ook als wij niet de leverancier zijn van uw auto bent u van harte welkom.

Onze monteurs hebben de beschikking over alle speciale gereedschappen en controle- en diagnose apparatuur welke nodig zijn uw auto in goede conditie te houden. Onze werkplaats is onlangs gemoderniseerd om u nog beter van dienst te zijn.

Rondweg West 160
9101 BG Dokkum

T (0519) 29 23 03
E info@autobedrijfstellema.nl

Bankieren
waar, wanneer

en hoe u
dat wilt

Rabobank Noordoost Friesland altijd dichtbij

Uw bankzaken regelt u waar, wanneer en hoe u maar wilt.

Via 'direct zelf regelen' op onze website, via Rabo Internetbankieren of via mobiel bankieren.

Bereikbaar op werkdagen van 8.00 uur tot 20.00 uur op (0511) 42 63 80

Een aandeel in elkaar

Rabobank

Vereniging voor dorpsbelang Wierum

Pastorijstrjitte 6, 9141 VC Wierum.
email: dorpsbelangwierum@hotmail.com

Jaarverslag 2020

- Januari:** Er zijn klachten binnen gekomen over het afsteken van vuurwerk. Het bestuur heeft hierover contact gezocht met gemeente, politie en team feiligens. Het afval op de Breedte zal worden opgeruimd. Het voornemen is om in maart een avond te organiseren (op verzoek van DB Morra) met afgevaardigden van DB's uit diverse dorpen. Hierbij zullen ook politieke partijen worden uitgenodigd.
- N.a.v. 75 jaar vrijheid wordt een lijst gemaakt van te maken kosten. Er hebben zich 3 nieuwe leden voor dorpsbelang gemeld. Op 7 en 8 februari is er weer de jaarlijkse toneeluitvoering.
- Februari:** De geplande dorpenvergadering kan vermoedelijk, vanwege te weinig animo, niet doorgaan. Het afsprakenkader betreffende de eventuele gaswinning is rondgestuurd en kan op de website. Aan de Waddentour wordt nog gewerkt. De 4/5 mei herdenking zal sober worden gehouden.
- Maart:** Jaarvergadering. Er waren deze avond, naast het bestuur, 26 leden aanwezig. Er werden diverse onderwerpen besproken: Glasvezel in Wierum, dit schiet ook niet op. De Kwelders; hoe komt het daarmee? Ook daar zijn zoveel instanties mee bezig dat het allemaal lang gaat duren. Gastspreekers deze avond waren: Erwin Bruinewoud van de NAM
Sape Jan Terpstra van de NAM
Joris Steenbrink geoloog bij de NAM
Er werden allerlei zaken besproken. (Zie de notulen).
- April en mei:** En toen stond heel de wereld op de kop. Er brak een pandemie uit waardoor vele landen, waaronder ook Nederland, in lockdown gingen. Nederland vanaf 16 maart. Dit betekende dus ook: geen vergaderingen meer. Via mail en app hielden wij contact.
- Juni:** Het hondenpoep probleem blijft aandacht vragen. Er staan weer bloemen in de bakken bij de tillebrêge. Het is de bedoeling om projecten als vitale waddenkust, skip yn de feart, kromme horne etc te bundelen en coördineren. Dan zouden vergunningen en dergelijke in 1 keer aangevraagd kunnen worden. Verder kunnen er nog weinig afspraken worden gemaakt i.v.m. RIVM beleid.
- Juli:** De website moet worden aangepast. Door omstandigheden wordt dit nog even opgeschoven. Er zijn gesprekken gestart met oa de dorpencoördinator, het gebiedsteam, team feiligens en de politie over overlast en de komende jaarwisseling. Dit is geen zaak voor dorpsbelang alleen.
- Augustus:** Op 17 aug. komt minister Wiebes voor een informeel bezoek naar Wierum. Hij wil onze mening horen over de gaswinning. Hierbij zijn ook aanwezig afgevaardigden van dorpsbelang Ternaard en St. Fêste Grûn. Dit alles onder de strikte regels van het RIVM. Zo werd het afsprakenkader door Albert v.d. Ploeg aan de minister aangeboden middels een pierensteker. (wjirmdolgripe) Op 14 september zal de burgemeester een kennismakingsbezoek aan Wierum brengen. De fûke in kleur is heel mooi, maar gezien de kosten zal dit af en toe eens gerealiseerd worden. Omdat veel activiteiten niet door kunnen gaan deze zomer zullen er in augustus kinderspelen worden georganiseerd.

Van Driesum Bouw BV
KUNSTSTOF KOZIJNEN

Langrousterwei 47-a | 9137 DK Oosternijkerk

Voor meer informatie:
0519 - 24 12 96

Openingstijden showroom:

Wo. 19.00 - 21.00
zat. 09.00 - 12.00
of op afspraak

- kozijnen
- deuren
- dakgoten
- schuifpuien
- gevelbekleding
- dakkapellen

WWW.VANDRIESUMBOW.NL

September: Er werd een korte vergadering gehouden, die in hoofdzaak ging over het geplande bezoek van de burgemeester. Jetse Ploeg maakt hiervoor een draaiboekje.

Op 14 september waren aanwezig: de burgemeester: Joh. Kramer
dorpswethouder: P. De Graaf
dorpencoördinator: I. Witteveen
bestuur DB: P. F. v.d. Zee *voorzitter*
J. Ploeg
R. de Vreeze
D. Prins *secretaris*
m.k.a: B. Sijens *penningmeester*

Na een informatieve inleiding van de voorzitter kwamen oa de gaswinning; de windmolens en het pierproject, en daarmee samenhangend het toerisme, ter sprake.

Handhaving, m.n over vuurwerk afsteken en carbidschieten rond de jaarwisseling; verkeerssnelheid op de Ternaarderwei en het hondenpoepbeleid.

Rol van de wethouder en de dorpencoördinator.

Daarna volgde nog een wandeling door het dorp.

Het was een kennismakingsbezoek dus er werden geen concrete afspraken gemaakt.

Er zal nog wel contact worden opgenomen over de overlast en over een plan van aanpak betreffende de jaarwisseling.

Pieter Fedde bood de burgemeester nog een exemplaar aan van het boek:

‘Wierum, dêr ‘t de dyk it lân omklammet’.

Oktober: Geen vergadering

November: In november ging de vernieuwde website online. Na het overlijden van onze webmaster, Cor Meinema, moest er iemand anders dit op zich nemen. Mariëlle Lammers bood aan dit te willen verzorgen. Er zullen ook 2 bestuursleden mee gaan kijken hoe één en ander werkt, zodat wij niet van 1 persoon afhankelijk zijn als er iets op de site geplaatst moet worden.

De eindverantwoordelijkheid blijft bij het bestuur van dorpsbelang.

Ook is er in November een enquête gehouden voor alle dorpsbewoners.

Tevens zijn er steekproefgewijs gesprekken bij bewoners thuis geweest.

December: Bij de bestuursvergadering in dec. waren te gast: Henk Jaap Bakker; mienskipswurker en Ina Witteveen; dorpencoördinator.

Hier kwam oa het WMO Vervoer ter sprake. Een inwoonster van Wierum heeft hier problemen mee. Gelukkig is alle mogelijke hulp geboden en is het eind dec. afgehandeld.

Begin dec was er een evaluatie over de enquête. Over het algemeen was men tevreden over het wonen in Wierum.

Na de jaarwisseling zal er contact worden opgenomen met de bewoners in de buurt waar onrust is.

Er is op 8 dec overleg geweest met de burgemeester, de wijkagent, team feilligens, bestuur Db en enkele jongeren over de komende jaarwisseling. Door de gemeente is hier huis-aan-huis informatie over verstrekt.

Door ziekte zijn de vorderingen van de Waddentour opgeschoven.

Bij het IMF is daarom door de drie dorpen (Ternaard, Oostmahorn en Wierum) uitstel aangevraagd tot juli 2021.

We hopen echter begin 2021 de draad weer op te pakken en voor de zomer de bordjes te plaatsen.

Wat betreft de gaswinning wordt er nu gewerkt aan de Stichting de Waakhûn, (waar Rudolf de Vreeze zich voor inzet) en aan de Gebiedscommissie (waar Jetse Ploeg zich voor inzet).

Slagerij Smit

Nijbourren 48, 9145 RM Ternaard

Tel. 0519 - 571351

www.slagerijsmitternaard.nl

Postma

AUTOBEDRIJF

SkipfeartseIn 2A
9123 JS Metslawler
tel 0519 - 241619

Reperatie en onderhoud van alle merken
APK - Keurstation
Mobiliteitsgarantie
Rep. - vervangen autoruiten
Uitlijnen
Alrco- service

www.adautoland.nl

Nieuws

Bestuurszaken

Wij hebben, na enig rondvragen, toch iemand bereid gevonden om zitting te nemen in het bestuur.

Fenna Bakker komt het bestuur versterken. Hjr bin wy tige wiis mei.

Er moet nog één bij, wie volgt? ■

De boekenkast in het dorpshuis

Er kunnen nog steeds boeken worden geruild. Het doel is een boek halen, een boek brengen. Zodra het dorpshuis weer open mag kunnen er boeken worden geruild als er activiteiten in het dorpshuis zijn.

Anders kan er gemaïld worden naar de contactpersoon:

Doetie Prins: doetie1954@gmail.com ■

Waddentour

De informatie voor de bordjes van Wierum is klaar. Het bestuur van de Waddentour gaat nu alle info van de drie dorpen die aanschuiven bij het project verzamelen en dan gaat het naar de webbouwer. We hopen dan in juni de palen en bordjes te kunnen plaatsen. ■

Dorpsbos

We zijn nu al een paar jaar aan het mailen naar Staatsbosbeheer over onderhoud van het bos bij de vaart. Tot nu toe nog steeds zonder resultaat. Ze vinden elke keer weer een nieuwe smoes om niet te snoeien en op te ruimen. ■

Hondenpoep:

Ja, toch nog maar eens. Er ligt op het ogenblik weer veel hondenpoep naast de afvalbak achter het sportterrein. Nog weer eens de oproep: **laat uw hond óf eerst in uw eigen tuin zijn behoefte doen óf... ruim het netjes op.** ■

SFEERVOLLE THEETUIN IN WIERUM

Vorig seizoen was het een primeur voor ons dorp: Een theetuin aan de Pastorijstrjitte om de toerist even een plekje te gunnen om tot rust te komen, even een kopje thee of koffie en wat belangrijk is om de onderlinge contacten te bevorderen.

Creatieve inrichting.

De foto laat zien dat de planten en bloemen zorgen voor een knus gevoel, de reacties die door de toeristen zijn opgetekend vertalen waarom de theetuin van Jan en Doetie Prins op prijs wordt gesteld.

Zo schrijft Marloes: “Wat een verrassing, leuke plek om koffie of thee te drinken met wat lekkers erbij. En ook bijzonder, hele vriendelijke mensen waarmee je ook nog een gezellig praatje kunt maken”.

Mevr Eshuis: “Wat een gastvrijheid, wij hebben een heerlijk kopje thee en eigen-gemaakte taart genuttigd. Zelfs aan ons zoontje was gedacht en kwam spontaan een doos speelgoed tevoorschijn”

Leefbaarheid.

Zo zijn er vele reacties opgetekend en het bewijs dat het initiatief om een theetuin te beginnen een goede stap is geweest. Je kunt het ook zien als een bijdrage aan het dorp, leefbaarheid waar zo vaak over wordt gesproken is ook: **ACTIE**. De toeristen in ons dorp zijn welkom, en het is duidelijk dat Theetuin “De Leeuwenkop” door vele (fiets) toeristen op prijs wordt gesteld. ■

DdJ

Dijkverhoging c.q. versterking t.h.v. Wierum

Zoals jullie waarschijnlijk weten wordt de gehele dijk van Lauwersoog tot Zwarte haan, op plekken waar dat nodig is, verhoogt of versterkt. Men bekijkt het dijkvak voor dijkvak. Bij Lauwersoog was het niet nodig om de dijk te verhogen, maar wel is het talud aan de buitenkant van de dijk zo gemaakt dat de golven er op uit kunnen rollen. Het kan zijn dat er op andere plekken wel een verhoging of verbreding van de zeedijk nodig is.

Langzaam komt men deze kant uit en men hoopt hier in 2023 aan het dijkvak bij ons dorp te beginnen. Zo het er nu op lijkt is hier nogal het een en ander aan werkzaamheden te doen. Waar nodig wordt rekening gehouden met de wens van de bewoners en te denken valt dan aan het realiseren van een eventuele in te passen pier bij Wierum. Ieder dorp heeft zo zijn eigen wensen en mocht u speciale ideeën of suggesties hebben, dan horen we die graag. Mocht het zover zijn dat in Wierum wordt begonnen en wat er aan de dijk moet gebeuren dan krijgt u dat uiteraard te horen. ■

Namens dorpsbelang,
Jan Prins

Fryske Oranjekoek... een typisch Fryske lekkernij.

De traditionele oranjekoek is een plaatvormige koek met roze glazuur en crème-versieringen. Het wordt bereid met gekonfijte dunne snippers sinaasappelschil met er bovenop gekonfijte vruchtjes.

De naam moet na de 17e eeuw zijn ontstaan, toen kwamen de eerste sinaasappels in ons land. Het oudste recept stamt uit 1753. Vooral de bakkers rondom Leeuwarden en Heerenveen bakten deze koeken. In deze steden waren ook de residenties van de Oranje Nassaus. Vandaar misschien ook de naam.

Iedere bakker had weer zijn eigen recept. Zo werd er in de Friese Wouden vaak anijs aan de koek toegevoegd; in Noord-West Friesland kaneel en in andere delen van Friesland gember. Vanaf 1945 kreeg de koek een tussenlaag van amandelspijs. Vanaf ca 1970 werd de koek vaak gesneden verkocht, de stukjes werden dan ook apart opgemaakt. In plaatst van crème werd er ook gebruik gemaakt van slagroom. Ook werden er vanaf toen meer verse vruchten gebruikt, zoals mandarijn, kiwi, druiven en ananas. Daarbij dan nog een klein dun chocolaatje. Kortom... een traktatie bij de koffie. ■

IT SKIP

Fier oer it Waad it lûd fan in hûn,
twa fearboaten noch, let jûn, ûnder in lege hoarizon.

Hoe't de sinne fuortslûpte, de sluffers yn,
de see, blakstil, in romte achter it alfabet spegele.

Droech lei it skip, dize en dampen kamen
oan âlde, foarwrâldske tiden.

Te dreamen lei ik, dronken yn de roef, en
seach, tommeljend de iuwen troch,

hoe't it Waad folboud wie mei dammen, diken
en hoar gûnzjende enerzjyfabriken,

hoe't boppe Wierum City in hely
tusken heechspanningskabels betize wie.

Yn it gak-gak-gak fan bline guozzen
hearde ik *it Wad ferpatst, it Wad ferpatst*,

o, gak-gak-gak oantdat ik wekker skeat,
oerstjoer mei de holle tsjin it roefslûken sloech.

Fan de boech ôf seach ik it swurk, wetter spiede
oer de plaat en los kaam ik út de Tiid.

©Eeltsje Hettinga, Dichter fan Fryslân

TJERK VISSER: EEN LEVEN ALS "VRIJBUITER".

Bijzondere mensen hebben bijzondere verhalen. Bij het levensverhaal van Tjerk Visser volgt de ene gebeurtenis de andere op. Hij kan niet alleen over de visserij maar ook over het leven in Wierum heel veel gebeurtenissen en herinneringen uit het verleden vorm geven door zijn verhalen.

Ook al is Tjerk inmiddels 90 plus, de wortels van zijn verleden kan hij niet doorhakken, en blijven aan hem trekken. Aan zijn enthousiasme kun je zien dat hij die herinneringen ook graag ophaalt, bij hem zijn er verschillende soorten levens: Het uiterlijk leven, datgene wat hij in de visserij heeft beleefd en gepresteerd en het privé leven in Wierum met gezinsleven en familie. Ondanks alle tegenslagen en teleurstellingen spreekt hij over een "rijk" leven, het feit dat hij nu zijn zoon Monte nog mag helpen in de garnalenvisserij is voor hem een bonus. Zijn gezin bestaat uit zijn vrouw, zoon en 2 dochters. Alhoewel zijn dochters inmiddels de 60 zijn gepasseerd spreekt hij nog over "ús famkes" en dat is toch verbondenheid?

Visserijbedrijf.

Voordat wij het verhaal over het visserijbedrijf beginnen gaan wij even langs de avonturen van zijn jeugd. Tjerk: "Als kleine jongen gingen wij met Jelle van der Zee, de "karrider", mee naar Dokkum om behulpzaam te zijn bij het bezorgen van pakjes bij de middenstand. Dokkum was voor mij Amerika, de grote stad.

Er ging een wereld voor ons open. Aan het eind van de week kreeg ik voor mijn hulp en steun het fenomenale bedrag van 2 cents. Sparen was er niet bij, bij Joukje's winkeltje werd het direct omgezet in die heerlijke salmiak”.

Schoolperiode.

Over zijn lagere schoolperiode zegt hij: “Wij leefden in armoede, maar wij voelden ons rijk. Heerlijk ravotten achter de dijk, de vloed ophalen (zwemmen en dan met de vloed weer terug) slootjesspringen, eieren zoeken; een onbezorgde jeugd. Als hij naar de spektakeltijd van nu kijkt zegt hij: Prachtig om even terug te schakelen naar die tijd, een tijd toen alles nog simpel was, het gevoel van rust en vriendschap.

Dienstjaren

Wij maken een sprongetje naar zijn periode in de militaire dienst waarin hij werd uitgezonden naar Indonesië. Met het schip “De Zuiderkruis” waren ze 4 weken onderweg via Malta en Kreta naar Djokjakarta. Voor Tjerk een angstige tijd, vooral omdat al heel snel een goede vriend van hem sneuvelde. De twee dienstjaren in de tropen, en de contacten met de bevolking, leerden hem een klein beetje de taal te spreken. Ook nu nog spreekt hij vlot enkele zinnen en telt nog moeiteloos 1 tot 10.

Het leven op de kotter de WL 15

Zijn grootvader stond aan de basis van het visserijbedrijf. Hij was een Noordzee visser en viste op schol, ook had hij een vergunning om op zeehonden te jagen, de velletjes werden goed verkocht en de robbentraan werd gebruikt als medicijn voor de nodige vitamine D. Zijn vader nam de boot over als volgende generatie. Tjerk: “Mijn vader was een heel goede visser, maar niet zo vooruitstrevend, hij wilde niet investeren, zijn motto was: Eerst verdienen, dan besteden”. Dat betekende een te zwakke motor in de boot wat het vissen bemoeilijkte en waarbij de opbrengst minder werd.

Het visgebied.

Het visgebied is nu voornamelijk rond de eilanden Terschelling en Ameland maar ook buiten Holwerd op de Waddenzee. Er is natuurlijk altijd verschil in de opbrengst, elke “streek” levert een hoeveelheid garnalen op. Als er geen beperkende maatregelen zijn dan zijn wij, mijn zoon Monte en ik, van maandag tot donderdagmiddag op zee waarbij de garnalen in Lauwersoog aan wal worden gebracht. De vrijdag wordt dan standaard gebruikt om de boot en de netten weer in orde te maken waarbij het schip op Dokkumer Nieuwe Zijlen ligt.

Moderne aanpak

Mijn zoon Monte gaat natuurlijk voor de nieuwe aanpak. De WL 15 is nu een modern schip met de laatste technische snuffjes aan boord waarbij het vissen veel gemakkelijker is geworden dan in de tijd van Tjerk. Eigenlijk is het een garnalen-fabriek, veel minder arbeidsintensief dan vroeger, maar het harde werken is

gebleven. Monte vist met een boomkor (dat is vissen op het schip met aan beide kanten een giek en aan de gieken hangt een net). Het net wordt opgehouden door een stalen pijp. Als de netten aan boord gehaald worden met de vangst garnalen dan worden ze geleeqd in een bak. Dankzij de goede zeefnetten wordt bijvangst bijna uitgesloten. Na het binnenhalen worden de garnalen gespoeld en gefilterd waarbij er voor wordt gezorgd dat alles wat kleiner (of groter) is weer levend van boord gaat. Wat overblijft zijn de garnalen die nu na het zeven worden gekookt, daarna gaan ze in de spoelmachine, dan zijn ze inmiddels schoon en niet meer warm en worden ze opgeslagen.

Stekeligheden.

Tjerk: "Ik voel me als een vis in het water samen met mijn zoon Monte, maar wil wel een paar kanttekeningen maken over de natuur. Voor de afsluiting van de Lauwerszee waren de visgronden rijker, de ingrepen hebben de visserij niet goed gedaan. Ook van het drijvende plastic op zee hebben wij steeds meer last. De regelgeving van onze overheid is ook verstikkend, een grote papieren wereld waarmee wij te maken hebben maakt het vak er niet leuker op. Onze laatste tegenslag was brand aan boord van de WL 15, er wordt met man en macht gewerkt om het schip weer vaarklaar te maken. Wij kunnen het werk en de vrijheid niet missen". ■

Dirk de Jong

We hebben een bijzondere tijd achter de rug. Op 14 december kregen we te horen dat de kinderen voor een langere periode niet meer naar school mochten komen. Gelukkig konden we snel schakelen naar thuisonderwijs. Uit de enquête, die we hebben uitgezet onder de ouders, bleek dat dit zeer goed is geslaagd. Onze ouders zijn erg tevreden over de organisatie en bereikbaarheid van onze school.

Gelukkig zijn de kinderen nu weer op school en we hopen dat dit zo mag blijven voor de rest van het schooljaar.

Hieronder kunnen jullie lezen wat onze groepen de afgelopen periode hebben gedaan.

Nieuws uit de onderbouw

December, een prachtige, maar ook drukke maand. We vierden Sinterklaas. Gelukkig was het ook mogelijk om hem en zijn piet te ontvangen in onze groep. Geen intocht... maar wel een mooie start van het bezoek. Sint lag te slapen in het speellokaal en piet? Ja die lag op een hele andere plek te slapen. Gelukkig spoorde juf Alie hem op.

Terwijl we druk aan het voorbereiden waren voor het kerstfeest, was daar opeens weer "de Lockdown". Gelukkig hebben we nog meegedaan in de libdub van

juf Janine en meester Michiel, wat was het een vrolijke boel. En samen vierden we toch nog even kerst. En toen was het weer stil...

Na de kerstvakantie gingen we online verder met het onderwijs. De kinderen uit onze groep kregen geregeld online onderwijs. En wat werd er hard gewerkt en geoefend thuis. Er werd thuis geknutseld, gelezen, gerekend...

Elke maandag zat er weer van alles in de tassen. De kinderen van groep 3 krijgen vooral reken- en leesopdrachten, de kinderen van groep 1 en 2 werkten aan het thema kleur en vorm. De laatste weken stond het onderwerp sprookjes centraal.

Gelukkig mogen we nu weer fysiek naar school toe. We zijn blij om alle kinderen weer te zien en dat we weer samen kunnen werken en spelen.

Nieuws uit de bovenbouw

Van 16 december tot 8 februari mochten we door de lockdown niet naar school en moesten we thuis weer aan de slag.

De leerlingen kregen, net als op school, elke week een weektaak waar hun werk op staat. Thuis konden ze instructies bekijken die de juffen online hadden gezet. En natuurlijk heeft iedereen veel hulp van vaders en moeders, pakes en beppes, en broers en zussen gehad.

Ook deden we elke week meerdere groepsactiviteiten online, bijvoorbeeld 'Ren je rot' waarbij de leerlingen zo snel mogelijk op zoek moesten naar verschillende voorwerpen in huis.

Deze periode werken we over het thema 'geschiedenis'. De leerlingen van groep 5 t/m 8 leren van alles over de prehistorie en groep 4 leert o.a. over "de tijd van pake en beppe." ■

Poeliersbedrijf
Gebr. v/d Bij

Elke woensdag op de markt in Dokkum
Om de week zaterdags in Wierum
Kollumerzwaag tel. 06 52576844

ZIEZO.NL
PRINT

uit Dokkum!

RECLAME
BELETTERINGEN
DRUK- en PRINTWERK

www.ziezoprint.nl

Sinterklaas

Vanwege de corona werd Sinterklaas voor het eerst zonder ouders gevierd. De peuters mochten allemaal verkleed op de speelzaal komen. We hebben die ochtend heerlijke pepernoten gebakken. Gelukkig kon Sinterklaas dit jaar wel nog een bezoekje brengen. We hebben met zijn allen voor zijn verjaardag gezongen. Sinterklaas heeft ons getraakteerd op een kado!

Kryst / korona

De krystbeam hat mar efkes op It Boartersplak stien. Alle bern hiene moaie knutsels makke dy't sy yn de krystbeam hingje koene. Jammer genôch moesten wy krekt foar de krystfakânsje wêr de doarren ticht dwaan. Alwer moesten wy yn 'lockdown'. Krekt sa as de foarige kear bin de juffen nei de fakânsje wol wer besich west om de bern ien kear yn

de wike in wurkje te bringen yn in envelop. Ek ha wy filmkes makke wer juf in boekje foarlies of in ferske song dy't de bern thús fia de wappgroep besjen koene. Foar de juffen wie it ek moai om de foto's fan de makke wurkjes en de reacties fan de âlders en bern wêr werom te sjen.

En dan mei wy nije wike (9 februari) mei de noadige oanpassingen wer nei de pjutteseal. Wy ha der sin oan!!

Groeten, Nynke, Annette, Hanny, Fokje, Lettie ■

Adres : It Boartersplak
Heryweystrjitte 49
9145 SK TERNAARD
Email : voorschoolTernaard@hotmail.com

Tel. peuterspeelzaal: 06 - 13 575 794
Openingstijden : di, wo, do, vr 8:00/8.30 - 11.45/12.00 uur
Liedsters : Annette Koopmans, Nynke Schoorstra
Website : [www.stichtingkinderopvangfriesland](http://www.stichtingkinderopvangfriesland.nl)

Toewijding in techniek...

- cv
- dakbedekking
- elektra
- gas
- riolering
- water

faber
INSTALLATIETECHNIEK

Grienewei 52 - 9137 SB Oosternijkerk
Tel. (0519) 241888 - www.faber-installaties.nl

Henk de Beer

KLUSSENBEDRIJF

*Alles onder
een dak!*

VOOR AL UW RENOVATIE-, (VER)BOUW- EN ONDERHOUDSKLUSSEN

Henk de Beer • Mûnewei 3 • 9143 WL Nes (Dongeradeel)
T 0519-589767 • M 06-51274388 • info@klusbeer.nl • www.klusbeer.nl

**HERINNERINGEN AAN DE OORLOG VAN ANNE BOOMSMA,
ZOON VAN DE BAKKER IN WIERUM**

door Anne Boomsma

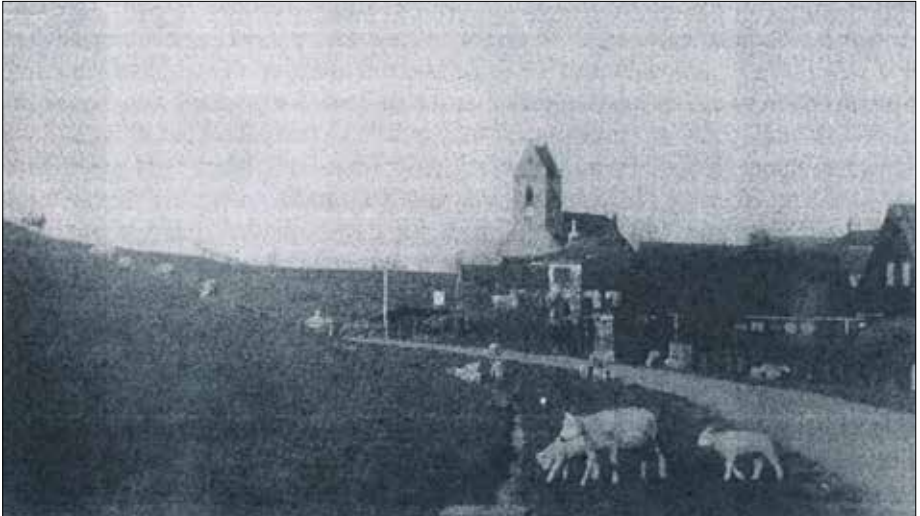

Oane Boomsma

Het is op verzoek van mijn zoon Kerst A. Boomsma dat ik, zo goed als mogelijk, vertel wat ik mij herinner over de oorlogsdagen in Wierum. Mijn naam is Oane van bakker Boomsma en ik ben geboren in 1931. Van 1936 tot 1950 heb ik in Wierum gewoond.

Ik was 9 jaar toen de oorlog begon. Het allereerste wat mij bijstaat is dat er acht maanden voor de oorlog uitbrak een tentje aan de binnenkant van de zeedijk stond waarin iemand huisvestte die heel goed kon tekenen/schilderen. Achteraf dacht ik dat het een spion was omdat het een Duitser was. Enige maanden daarna kwam er in Wierum een pipowagen met een paard ervoor. Deze kar was in het geheel beplakt met ansichtkaarten van waar hij overal geweest was. Dit was in mijn ogen ook een spion. Het was een Duitser. De derde ontmoeting was op Tweede Pinksterdag 13 mei 1940. Het was na kerktijd, ongeveer 11 à 11.30 uur. Ik stond op de "zwarte treppen" van de zeedijk, toen er vanuit de richting Nes langs de kerk een DKW (Duitse kinderwagen) aankwam. Deze stopte bij de trappen waar wij stonden en

wij vlogen de trap op naar boven. Wij waren met zijn zevenen, (zes volwassenen en ik als jongen). We schrokken ons rot. Zegt er een van de Duitsers: "Das ist schon England". Ze vielen plat op de grond. Ze hadden nog nooit (een Meer) zee gezien. "Soviel Wasser, das ist nicht normal!" Wij durfden niets te zeggen. Toen vroeg er één: ist das England? "Nein," zeiden wij "das ist Ameland und Schiermonnikoog". Wisten zij veel. Ik weet nog dat er één van die Duitsers een praatje maakte en vertelde dat hij kapper in Dortmund was en of wij niet bang waren voor zoveel water. Daarna reden zij weer weg. Waarheen??

Wierum

De volgende ontmoeting was een poosje na de overgave. Ze kwamen met een sectie aanmarcheren uit Dokkum. Wij als jongens erachteraan. Wat moesten ze? Ze gingen over de dijk de kwelders op, daar was een zomerdijkje. Daar gingen ze schiet-oefeningen houden, maar wij mochten op een afstand niet toekijken. Als ze weer weg waren gingen wij als jongens de kogels uit het dijkje peuteren, thuis het lood uitsmelten, de koppen op een bamboestok binden en dan met pijl en boog schieten. Ook oorlogje spelen. In die tijd was er niet zoveel te beleven in Wierum. Regelmatig kwamen er twee soldaten op de fiets uit Holwerd. Zgn. kustwacht. Ze reden zo langzaam, het geweer vast aan de buis, tussen zadel en stuur, dat we telkens dachten: bij de volgende trap vallen ze van de fiets.

De tijd ging gewoon zijn gang. Soms spoelden er lijken aan of spoelden er zeemijnen aan. Die laatsten werden dan tot ontploffing gebracht. Wij als jongens lagen dan aan de buitenkant van de dijk gedrukt. Als er lijken aanspoelden, militairen of piloten, werden deze met militaire eer begraven op het kerkhof. Wij lagen dan aan de andere kant van de dijk om te zien wat er gebeurde. Dat mocht namelijk niet en we

kropen weg als de geweren omhoog gingen en het militaire saluut werd gebracht. Er was geen verschil tussen Duitsers of andere nationaliteiten in de erebegrafenis. Wij gingen gewoon naar school en moesten Duits leren: "Ich bin Peter. Du bist Paul. Ich bin fleißich. Du bist faul." Verder zijn wij met het Duits nooit gekomen. Om de zoveel tijd kwamen er twee mannen van de inspectie en dan zeiden wij dat rijmpje op. "Prachtig," zeiden ze dan, "Ga zo door!".

Zo kabbelde de tijd verder. Geen spectaculaire dingen. Ik weet ook niet of er in die tijd onderduikers waren in Wierum. Wel kwam er in die tijd een landwachter uit Wierum. Deze heeft mij nog met vier andere kornuiten opgebracht op een zaterdagavond.

Mijn vader had een bakkerij en ik moest ook venten op zaterdag. Tussen Wierum en Nes lag een Duitse radarpost. 's Avonds om 8 uur ging de weg naar Nes dicht met een prikkeldraadversperring ("Friese ruiters") tot 's morgens 7 uur. Ik was laat bij mijn laatste klant in Nes en moest dus helemaal omrijden naar huis. Die weg was 45 minuten fietsen. De zgn. Fokke Hokjesweg. Deze klant in Nes had nogal wat noten op de zang. "Heb je nog Veldema beschuit", vroeg ze. "Nee," zei ik, "wel Van der Meulen". "Die moet ik niet. En als je vanavond geen Veldema beschuit brengt hoeft je volgende week niet meer aan te komen." Dus ik kom thuis en vertel het verhaal. "Nou," zegt vader, "laat ze maar. Voor mij hoeft je niet te gaan." Maar moeder was veel feller en zei: "Hier heb je een rol beschuit en als de wiedeweerga naar Nes. Zorg dat je voor 12 uur vannacht weer binnen bent."

Bakker Boomsma aan het werk

Zo gezegd, zo gedaan. Weer op de fiets over de langere weg naar Nes. Op de terugweg, halverwege, hoor ik de torenklok van Wierum 12 uur slaan. Ik doe nog een stuk of tien trappen en het was: "Halt. Afstappen. Waar kom jij vandaan?" Het waren vijf landwachters (hulppolitie van de NSB) die mij aanhielden. Nou ja, ik dacht "dat is een nacht onder de toren" maar ze brachten mij thuis. Vader zei tegen moeder: "Ga jij maar naar de winkel, want hij moest van jou." Daar kreeg moeder ze uitgemeten van de landwachters. Het liep voor mij gelukkig met een sisser af.

In die tijd hadden we ook in de kerk een zgn. "aardappelcollecte". Deze collecte was bestemd voor Pieter de Zwart uit Nes, die hiervoor aardappelen ging kopen. Hij reed eens per veertien dagen met een oplegger, die op een houtgasgenerator reed, naar Amsterdam. In Amsterdam sprongen de jongens bovenop de oplegger en gooiden de zakken aardappelen naar beneden, daardoor ontving hij nooit geld voor de aardappelen. Zodoende die collecte. Op de terugweg ging hij altijd bij een omke en muoike, Rein Mulder en Trien Visser koffiedrinken. Deze omke was sluiswachter op Kornwerderzand. Omke gaf hem dan altijd voor drie of vier maaltjes paling mee. Het was een hele goede aanvulling op ons eten.

“ Nou krijgen
jullie helemaal
geen brood meer ”

Op een zekere dag (een driekwart jaar voor de bevrijding) stapten er drie Duitse soldaten de winkel binnen. Het waren jonge knapen, die gevochten hadden in de buurt van Renkum/Oosterbeek (Market Garden, codenaam). Ze moesten naar het noorden van Friesland en Groningen om weer wat op te knappen. Ze wilden brood hebben, maar mijn vader zei: "Het kan

wel, maar je moet ook bonnen hebben, anders kom ik niet aan meel." "Niets mee te maken: brood hebben!" Opeens trekt een van de Duitsers een revolver en richt die op mijn vader. Mijn broer Jelle stond aan de rechterkant van mijn vader en ik stond aan de linkerkant. "Nou krijgen jullie helemaal geen brood meer," zei vader en keek hem strak aan, en warempel hij stopte zijn revolver in de holster en ze gingen de winkel uit. "Wir kommen morgen früh zurück mit dem Ortskommandant," zei hij nog. "Dann bekommen wir Brot und du dein Gefang." En weg waren ze. Bij een andere bakker in dorp hebben ze wel brood gekregen. En gelukkig hebben wij ze niet meer gezien.

In die tijd reden wij op fietsen met "cushionbanden", stukken harde rubberbanden van autobanden. Soms was die thuiskomst ook wel een avontuur. Zoals op 17 november 1944. Het sneeuwde zo hard dat ik tegen de directeur van de Chr. ULO om half een zei: "Ik ga naar huis." Dat mocht niet. "Die sneeuw is zo weg, dan ga je maar weg om half vier." We hadden toen school in de kweekschool aan de Hantummerweg. Het begon hoe langer hoe meer te sneeuwen en te waaien.

Dus om half vier naar huis. Gelukkig de wind mee tot aan de Hanturnmerhoek. Vandaar het noordoosten in naar Wierum. Natte sneeuw, die onder je klompen bolde. Bij het eerste huis ging ik toen vragen, het was inmiddels vijf uur, om even binnen op verhaal te mogen komen, maar de sneeuw smolt op mijn jas, en ik zei: "Ik ga gauw weer weg want het vloerkleed wordt helemaal nat." Gelukkig, toen ik buiten stond, kwam er nog een jongen aan, die zijn fiets ook al ergens had ondergebracht. De jongen heette Sjouke. Zijn vader was winkelier: Epke Hiemstra. Wij gingen samen op stap. Nog zo'n 6 kilometer lopen. Waar de derde jongen (Gerben van Jan Hylkes) uit Wierum was wisten we niet. We waren net voorbij Hantumhuizen toen er een echte stormvraag over ons heen kwam. De houten palen van de bovengrondse elektrische leidingen knapten af en vielen over ons heen. "O Here," zei Sjouke, "nu vergaat de wereld." "Nee Sjouke," zei ik, "dat kan niet, want in de bijbel staat dat het evangelie eerst aan alle creaturen verkondigd moet worden. En wie dat zijn, dat weet ik ook niet, dus we gaan gewoon weer verder. De wereld vergaat nog niet."

Zo zijn we weer verder gegaan naar Wierum. Op 2,5 kilometer voor Wierum komt er een man aan. Ik vroeg hem: "Breng ons alsjeblieft naar huis, we kunnen niet meer!" "Ik kan niet," zei hij, "want ik moet gaan melken en ik ben al te laat." Maar weer verder. Mijn broer Jelle kon ons ook niet halen. Hij had de leeftijd dat hij opgepakt kon worden. Hij moest daarom thuisblijven. Toen, opeens, bij de "Tille", kwam gelukkig de vader van Sjouke. (Later is hij naar Amerika geëmigreerd.) Deze heeft ons onder de armen meegenomen en zo kwamen we om ongeveer 7 uur thuis. Geen licht. Een jampotje driekwart gevuld met water, en daar een kwart olie op met een waspitje. Het enige lichtpunt. Ik ben daarna direct naar bed gegaan en heb geslapen als een otter.

De andere dag was het prachtig mooi weer. De zon scheen en alle sneeuw was weg. We gingen om de andere dag naar school, dus waren we deze dag vrij. We moesten onze fietsen ophalen. Dus maar weer de stap erin gezet en onze fietsen opgehaald.

Ook herinner ik me nog de 22^e januari 1945. We waren op school. Ineens kwam de directeur: "Allemaal onmiddellijk naar huis en niet Dokkum in, want er is iets ergs aan de hand." We wisten niet wat, maar later vernamen we van het fusilleren van 20 burgers. Dit heeft toen bij alle schooljongens een grote impact gehad.

Met de bevrijding van Dokkum is er toen ook nog een schooljongen omgekomen die bij ons in de klas zat: Piet Eekhof zat, vastgebonden door de Duitsers, op een auto en is toen door de bevrijders op die auto doodgeschoten. Dat was voor ons jongens een hele grote, ontzettende gebeurtenis. Dat heeft nog lang nagewerkt.

Vlak voor de bevrijding werd er door een Duitse soldaat uit Holwerd lijkroof gepleegd. Een aangespoeld lichaam had nog zijn uniform aan. In een van zijn borstzakjes zaten twee pennen (gouden?) Deze werden door die Duitser afgepakt. Ik heb

toen gehoord dat het een Feldwebel was: hij werd onmiddellijk gedegradeerd en naar het Oostfront gestuurd.

Ook is er enkele weken voor de bevrijding nog een mijn aangespoeld. Een paar dagen nadat hij aangespoeld was is hij door de krijgsmarine een eind de zee in gesleept, maar achteraf niet ver genoeg. Het bleek ook nog eens een mijn te zijn met extra kracht. We hadden in huis alle deuren en ramen opengezet, ook in de bakkerij en bij de winkeldeur nog een gewicht van een paar kilogram neergezet. Maar bij de krachtige ontploffing sloeg de winkeldeur dicht en de ruiten van de bakkerij sloegen allemaal kapot.

Vader had net het tweede brooddeeg uit de deegmachine op de werkbank gelegd en er zat reeds een vlies overheen. Echter, de glassplinters zaten op het brood. Het was zaterdag, mijn vader wist zich geen raad. Als hij weer opnieuw het brooddeeg ging maken, kostte dat teveel tijd en werd alles te laat. Hij heeft toen met een loep en een pincet minutieus het deeg afgezocht en alle glassplinters eraf gehaald. Gelukkig hebben wij nooit klachten hierover ontvangen.

Op het moment dat die mijn in zee ontplofte vloog er een scherf over de dijk heen bij de fam. Smit door het raam. Deze familie had een tijdje daarvoor een baby gekregen, die in het wiegje lag te slapen. Een moment voordat de scherf naar binnen vloog en in de wieg terecht kwam, had de moeder het kind net op schoot genomen. Zo is de baby wonderwel door de Here gespaard gebleven. Later mochten de bakkers in Wierum niet meer bakken van de C.D. (Crisis Controledienst).

Wij hebben toen vanuit Dokkum nog een hele tijd de gaarkeuken-uitgifte gehad, totdat alles weer ruimer gekocht kon worden. De gehele oorlog door is er door mijn vader, mijn broer Jelle en ik gevent. Jelle in het laatst met een hondenkar. Wij hebben als evacuees uit Gendt (Gelderland) gekregen een vader, moeder, twee jongens en een baby.

Die vader zei op zeker moment tegen mijn vader: "Je moet in het turfhok een varken doen." Vader was er eerst niet voor, want er stond een flinke straf op als dat ontdekt zou worden. Je mocht twee varkens hebben. Eén was er voor de Duitsers en de andere mocht je houden. Het is toch doorgegaan en één varken in de turfschuur. Dat varken is op bevrijdingsdag 14 april 1945 geslacht. Het beest kreeg krampen in zijn achterpoten, maar wie moest het beest slachten? Wij hadden goede connecties met de slager, Jan Hylkes, en die wilde het beest wel slachten. Het was op zaterdagmorgen en alle mensen waren op dat ogenblik op het "hiem" bij de kerk.

Daar stond een Canadese tank en iedereen was uitgelopen en niemand in het dorp heeft ooit geweten dat er bij ons op dat moment een varken geslacht werd. Op 14 april 1945 is Wierum bevrijd. Er kwam een peloton Canadezen met een tank

naar Wierum. De soldaten lagen in de hervormde school. Ik was ze op de transportfiets tegemoet gegaan en één van de soldaten gooide zijn "pukkel" in de bakkerskorf. 's Avonds zei mijn vader: "Anne je moet die spullen naar de soldaat terugbrengen. Als ze weer weg moeten dan weet hij niet waar hij hem zoeken moet." Ik naar het schoolgebouw en daar vertelden ze mij dat hij naar het kerkhof was gegaan. Daar trof ik hem huilend aan, want hij had zijn buurjongen uit Canada gevonden, die naar hij meende vermist was. Hij zei toen: "Ik heb overal gevochten en nu vind ik in zo'n heel klein plaatsje boven in Nederland waar hij begraven is." Ik ben het nooit vergeten dat hij zo zat te huilen bij het graf.

Op zekere dag, halverwege de oorlog, zat ik te sneupen in de provisiekast en vond ik in een doosje een stuk of wat Oranjezegels met OZO (Oranje zal overwinnen) erop. Die hadden te maken met het verzet. Ik vroeg moeder: Wat is dit? En moeder schrok verschrikkelijk. "Denk erom", zegt ze, "dat je hierover nooit zal praten zolang het oorlog is." Over dingen uit het verzet is nooit gesproken. Na de bevrijding zijn er in Wierum nog hele leuke bevrijdingsfeesten gevierd waar ik ook zelf aan mee heb gedaan. ■

Jelle Boomsma, Kerst Boomsma, Doedje Boomsma-Visser en Anne Boomsma in 1945 voor de bakkerij in Wierum

aangenaam is ontspannen werken en wonen

Comfort is het doel, installatietechniek het middel.
Licht, lucht, warmte en veiligheid. pranger-rosier.nl

pranger-rosier
installaties

**aangenaam
geregeld.**

Paardenbloem (*Taraxacum Officinale*)

In het voorjaar geplukte bladeren zijn minder bitter en kunnen goed worden gebruikt bij het eten. De bladeren worden ook wel molsla genoemd. Deze naam kregen ze omdat men vroeger in molshopen zocht naar de "bleke" bladeren. Molsla is in andere landen veel op markten te koop. In Nederland en België wat minder. De bloem is vòòr de zaadzetting eetbaar. De wortel is (gedroogd) een goed middel tegen nier- en galkwalen. De wortel en de bladeren hebben door de aanwezige bitterstoffen een eetlustopwekkende werking. De melk van de plant wordt rechtstreeks aangebracht op puistjes. Het sap van de bloem is heel goed tegen wratten. In Engeland maakt men een traditionele frisdrank door een honingachtige siroop toe te voegen dat gekookt is van de bladeren van de paardenbloem. Ook koeien, schapen en geiten gebruiken de paardenbloem als medicijn. Belangrijk dus dat deze in een weiland voorkomen.

Elke dag een paar (stuk of 2) blaadjes of 1 ons door de maaltijd is goed voor de lever.

De bloem bevat: oa vit. B1, B2, B3 en C

Mineralen: oa calcium, seleen, chroom en magnesium

Het blad bevat: oa vit A, B1, B2, C en E

Mineralen: ijzer, calcium, magnesium, natrium

De plant werkt vochtafdrijvend, urinezuurzuiverend, bloedzuiverend en is goed voor de spijsvertering en tegen reumatische aandoeningen.

Al in de 15e eeuw was de werking bekend, dat is toen ook wetenschappelijk bevestigd. Vanaf de 16e eeuw is het een officieel geneeskruid.

Paardenbloem als geneesmiddel gebruiken? Dan een arts of fytotherapeut raadplegen. ■

Herder

TPG Servicepoint

Fotoservice

Brood / Bake Off

Fotokopie

Bezorgservice

Drogisterij

Stomerij

*uw supermarkt
op de hoek !!!*

U bent van harte welkom op

Maandag	08.00 - 18.00	Spar Herder
Dinsdag	08.00 - 18.00	Oudbuurt 21 - 25
Woensdag	08.00 - 18.00	9145 SE Ternaard
Donderdag	08.00 - 18.00	0519 - 571391
Vrijdag	08.00 - 20.00	j.herder@home.nl
Zaterdag	08.00 - 16.00	

7 - OUDSTE HERINNERINGEN

Thuis bij mem voor het raam zittend, trok ik aan de gordijnen die over de bloempotten met bloemen voor de helft heenhingen. De gordijnen voelden hard in je handen en ze roken naar de bloemen, daar waar ze half over de roode geraniums heen hingen, een beetje benauwde geur hadden de bladeren maar de bloemen waren zoo prachtig rood - en de losse afgevalven bloemblaadjes die in het theeschotelkje onder de bloempot lagen en ook op de vensterbank ernaast voelden zacht aan. Fijn was dat, ik zocht ze allemaal op en had zoo een handjevol mooi rood.

Een heele vriendelijke stem bromde door de kamer - die stem heette Pieterom - Het bromde in je ooren en ineens hoor ik die stem mijn naam noemen: Freek, giest mei (F. ga je mee), en een groote bruine hand zie ik vlak naast mijn hoofd. Ik leg daar mijn kleine hand in en liet me dan meetrekken. Even later zijn we buiten. Uit de kamer gaande moest je oppassen, daar was een hooge drempel, en de vloer van de gang was lager. Ging je alleen naar buiten dan kon je je met beide handen aan de deurpost vasthouden, dan stak je heel rustig je eene been over de drempel op de gangvloer, maar als groote mensen je een hand gaven, zoals Pieterom, dan

moest je er ineens overstappen.

Je stapte dan altijd te ver met je eene been, waardoor je met je andere scheenbeen precies de drempel raakte: au - riep je dan.

“ Zijn zoontje Piet woont nog in Leeuwarden en heet dus Pieter Kamma, de eenige, die in de fam. Kamma naast ons de naam draagt ”

In de gang was het koud (vooral bij de winter natuurlijk), het rook er naar kalk van de muren, dat gaf niet af, maar wel kon je met je nagel er kleine er kleine schilfertjes afpeuteren, die dan

als witte dingetjes op de zwarte vloer lagen. We moesten in de gang staan als we erg huilden. Dat deed ik misschien nogal vaak, want als ik aan die deur denk, krijg ik nog het gevoel van erdoor te vliegen, waarbij het is alsof ik op mijn hoofd moet passen, dat het niet het kozijn raakt - Mem pakte me soms vast, rukte de deur open en met een groote zwaai, waarbij de wind duizelend om mijn oren voelde en ik een beetje draaierig de kou van de gang in zweefde. Ik moet wel veel gehuild hebben, dat zoiets me nog zoo duidelijk bij is gebleven.

Pieterom ging met me de straat op. Hij had lage zwarte schoenen aan, en we liepen over de glibberige steenen, maar hij hield me goed vast, want nu en dan hing ik bijna vallend aan zijn arm. De straat daalde een beetje af - struikelend over een goot, moest ik ineens een heele hooge stoep op, met een houten voorkant. Daar had ik alleen op handen en voeten tegenop kunnen klauteren, maar nu trok Pieterom me

Henk Faber Services

Isolatie en klussen

Hollewei 4

9145 BC Ternaard

06-29174309

Adem- & Ontspanningstherapie

Methode Van Dixhoorn

Een bijzondere therapie bij spanningsklachten

Kijk voor meer informatie op de website:

www.praktijkopademkomen.nl of mail:

info@praktijkopademkomen.nl of bel gerust:

Jantine Meinsma:0519-589 920/06-2018 2360

naar boven, dat de punten van mijn klompjes langs het hout schuurden. De stoep was van geele stenen. Pieterom duwde de deur open, en een schorre bel snerpte kort, een beklemmende lucht sloeg ons tegen, en dan sta ik achter een toonbank, even verder stonden blokken en rollen goed en ik merkte, dat die benauwde lucht daarvan kwam. Pieterom past een pet, een zwarte met doffe klep. Dan ineens praat de winkelman, met een beetje heesche stem mij of ik een pepermuntje lustte, en even later heb ik een heele groote in mijn hand en gaan we weer naar buiten. In een papieren zak draagt Pieterom de pet mee.

Dat is het eerste tochtje waarvan ik me iets herinner. Pieterom stierf toen ik 3 jaar was. Zijn zoontje Piet woont nog in Leeuwarden en heet dus Pieter Kamma, de eenige, die in de fam. Kamma naast ons de naam draagt. ■

*Uit: De visschersvloot komt -
Jeugtherinneringen over Wierum door Freerk Christiaans Kamma*

PD
Automaterialen

*Uw meest
gesorteerde
autoshop*

Doorvaart 2 9101 RE Dokkum Industrieterrein
Hogedijken Tel.(0519)293506 / Fax 292043

Het vertrouwde adres
voor reparatie & onderhoud
van uw auto

Voor verkoop en montage van:

**auto-accessoires
banden
uitlaten
olieverversen
trekhaken
car stereo
auto alarms
lichtmetalen velgen
k&n lucht filters**

**gereedschappen
remdelen
filters
schokbrekers en vi
verlagingsets
cruise controls
sunroofs
apk**

en nog veel meer!!!!!!!

**Ja, u krijgt
persoonlijk
advies**

**Bel voor
een afspraak
of kom langs.**

Meinema
Verzekeren & Bankieren

Meinema Verzekeren & Bankieren

Stationsweg 12
9101 HZ DOKKUM
T (0519) 57 17 45
E info@meinemadokkum.nl
I www.meinemadokkum.nl

Wij zijn uw bank.
RegioBank
Zelfstandig Adviseur

26 januari 2021

Kabelnoord gaat verder met de aanleg van glasvezel in regio Noordoost Friesland

Dokkum - Bewoners van de dorpen Holwerd, Hantum, Hantumhuizen, Raard, Brantgum, Foudgum, Bornwird, Aalsum, Hiaure, Wetsens, Ternaard en Wierum met een coxaansluiting van Kabelnoord in hun woning, kunnen in de komende periode bezoek van de woningschouwer verwachten. De woningschouwer bekijkt samen met de bewoners waar het nieuwe glasvezelmodem van Kabelnoord in de woning moet worden geplaatst. De woningschouwer is herkenbaar aan zijn oranje glasvezeljas en kan zich legitimeren. Daarnaast zijn de eerste graafploegen gestart met de aanleg van glasvezelvoedingen, zodat de aanleg van glasvezel naar woningen snel voorbereid kan worden.

Niek Geelhoed, directeur Kabelnoord: *“We zijn ontzettend blij dat we verder kunnen met de aanleg van glasvezel in onze eigen regio Noordoost Friesland. Afgelopen december kreeg Kabelnoord groen licht van de financiers. Hierop is direct geschakeld met de aannemer, die inmiddels gestart is met de werkzaamheden. Ook worden er op de achtergrond alvast voorbereidingen getroffen voor de aanleg van glasvezel naar de andere dorpen in regio Noordoost Friesland.”*

Kabelnoord: Van Friesland, voor Friesland

In 2014 is Kabelnoord begonnen met de uitvoering van een 10-jarenplan voor de gefaseerde aanleg van glasvezel in heel Noordoost Friesland. Niek Geelhoed: *“Inmiddels is 70% daarvan af en zal Kabelnoord naar verwachting over een jaar alle percelen van mensen die dat willen in deze regio op glasvezel hebben aangesloten. Deze regio is daarmee uniek in Nederland. Kabelnoord investeert in een betrouwbaar netwerk, werkgelegenheid, optimale dienstverlening en betrouwbare diensten. Van Friesland, voor Friesland.”*

Klanten in Dantumadiel inmiddels voorzien van glasvezel

De aanleg van glasvezel in Noordoost Friesland is in volle gang. In 2020 werden de werkzaamheden op de bedrijventerreinen in Dokkum afgerond. **In december 2020 werden de laatste woningen in Dantumadiel overgezet van het bestaande coaxnetwerk van Kabelnoord naar het nieuwe glasvezelnetwerk.** Komende tijd worden de migratiewerkzaamheden in Dantumadiel afgerond en verdwijnen de oude coaxkasten uit het straatbeeld. ■

Eetcafe "De Kalkman"

Dijkstrjitte 2
9141 TG Wierum
Tel. 0519 589351

Het juiste adres voor:

- * Koffie
- * Plate service
- * Snacks
- * IJs

Tot ziens bij Kornelis & Nynke

Loonbedrijf

Fa. O. de Graaf & Zn.

Voor al uw AKKER en WEIDE bouw.

Snikke 1, 9141 VK Wierum.

Tel. 0519-589290.

DE ECHE GROOTMOEDERS HACHEE

INGREDIENTEN:

- 600g hacheevlees
- zout
- versgemalen peper
- bloem voor bestrooien
- 75g boter
- 4 uien
- 2 blaadjes laurier
- 4 kruidnagels
- 2 eetlepels rode wijnazijn
- 1 plak peperkoek

Tip: eet de hachee met rodekool en gekookte aardappels

- Bestrooi het vlees met zout, peper en bloem.
- Verhit de boter in een pan met dikke bodem en braad het vlees rondom aan.
- Pel en snipper de uien.
- Voeg de ui, de laurier, kruidnagels, 150ml kokend water en de azijn toe aan het vlees.
- Laat de hachee afgedekt ca. 1½ uur op een laag vuur gaar stoven.
- Voeg de laatste 15 minuten de peperkoek in stukken toe.

PRINS TECHNIEK | MONTAGE

Verbouw plannen? - Wie kan dit het beste uitvoeren?

Wij weten het wel, check het volgende maar:

- ✓ Installatie
- ✓ Sanitair
- ✓ Verwarming
- ✓ Klimaatbeheersing
- ✓ Duurzame energie
- ✓ Dak-werken
- ✓ Waterontharding
- ✓ Kleine timmerwerkzaamheden

Wie wij zijn?

Prins Techniek en Montage, zegt u maar "Einte"!

Altijd in de buurt, een afspraak is snel gemaakt!

Telefonisch zijn wij te bereiken op: 06 57 61 79 88

Via mail: info@prinstechniekenmontage.nl

Internet: www.prinstechniekenmontage.nl

m1

Mariëlle Lammers | grafisch ontwerper

(0519) 58 95 34 | info@mariellelammers.nl | www.mariellelammers.nl

Voor (huisstijl)drukwerk, folders, flyers, magazines,
boeken, webdesign en fotografie.

Dorpshuis	Voorzitter	Henk Meijer	0519589835
	Secretaris	Leo Smidt	0610950586
	Penningmeester	Maaïke Cuperus	0519589307
	Verhuur en reserv.	Diana de Jong	0627490150
	Schoonmaak	Anneke Boonstra	0652497067
Biljartclub	Voorzitter	Pieter F. v.d. Zee	589685
	Secretaris	Pieter Wytze Venema pieter_wytze@hotmail.com	
	Penningmeester	Auke v/d Zee	
Toneelclub	Voorzitter	Goos de Beer	297710
	Secretaris	Hannie Meinema	589883
	Penningmeester	Baukje Sijens	589852
Dorpsbelang	Voorzitter	Pieter F v/d Zee	
	Secretaris	Doetie Prins	
	Penningmeester	Baukje Sijens	589852
	Bestuurslid	J. Ploeg R. de Vreeze	
	Rek.nr. dorpsbelang:	NL 62 RABO 0362253005 tnv Dorpsbelang Wierum	
Mailadres:	dorpsbelangwierum@hotmail.com		
Kaatsen	Inlichtingen	Annie Corton	589410
		Hannie Meinema	589883
		Hedzer Post	
		Bertina Smeding	
		Tjerk Post	
Mannensoos	Inlichtingen	Klaas Akkerman	589352
De Fûke	Eindredactie	Dorpsbelang	mail
	Lay Out	Yvonne Mulder	
Motorclub Waadriders	Voorzitter	Kornelis Yntema	589351
	Secretaris	Leo Smidt	589424
	Penningmeester	Simon Meijer	571115

Bibliotheek	Contactpersoon	Doetie Prins doetie1954@gmail.com	
Feestcommissie	Voorzitter	Freddie Smidt	0641230270
	Secretaris		
	Penningmeester	Akke v/d Zee-Hiemstra	0613552104
Begrafenisvereniging	Voorzitter	Einte v.d. Zee	589704
	Secretaris	Pieter F. v.d. Zee	589685
	Penningmeester	Tjeerd Post	589478
	Bode	Marjanna Zeilinga	297280
Protestantse Gemeente Nes/Wierum	Preses	L. Kingma-Post	
	Scriba	T. Fokkinga-Swart	589267
Koersbal	Wedstrijdleader	C. Lorenz-de Wilde	250084
	Wedstrijdsecr.	Janke Akkerman	589352
Jeugd Activiteiten Commissie	Voorzitter	Alie Talma	
	Penningmeester	Annemayke Visser-Faber Mirjam de Jong Annemarie van de Glint-Hiemstra Pietsje Duinstra	0653126459
	Mailadres:	activiteitenwierum@hotmail.com	
Popkoor Gewoan Oars	Dirigent	Mariëlle Lammers	589534
	Voorzitter	Lucian Kingma-Post	
	Secretaris	Alie Talma-Visser	
	Penningmeester	Aaltsje Duinstra	
Stichting Visser- Logterman	Secretaris	Eelke Haakma	0511227565
		Foarwei 132b 9104 CB Damwâld	
	Mailadres:	eelkehaakma@hotmail.com	

**Wijzigingen graag doorgeven via Dorpsbelang
dorpsbelangwierum@hotmail.com**

Studio Mauronne

[grafyske foarmjouwing + fotografy]

Ternaarderwei 31 | 9141 TW Wierum | 06 244 409 56 | studio@mauronne.nl

www.mauronne.nl

